

Альманах

да праекта па праблеме “СНІД – наша агульная бяда”

Падрыхтавалі

Вучні 9а класа

Кіраўнік праекта – Пілюгіна Анастасія

Адказны рэдактар – Дзямчук Аляксандра

Настаўнік – Жаўнярчук Ларыса Васільеўна

Змест:

- Навукова – інфармацыйная спраўка “Планета-Беларусь-Пружаны
- Навуковая даведка “З гісторыі СНІДу”
- Пабліцыстычны артыкул “ Жыві і дай жыць іншым”
- Гісторыя адной хваробы
- Ліст “У цябе яшчэ ёсць будучыня”
- Інтэрв’ю з людзьмі розных узростаў
- Спіс прафілактычных парад
- Сачыненне “ СНІД – чума нашага стагоддзя”
- Міні – плакат
- Верш
- Выказванні знакамітых людзей
- Слоўнік тэрмінаў
- Літаратура па тэме

Тэма: Ужыванне складаназалежных сказаў у вусных і пісьмовых выказваннях тэкстаў розных стыляў

Праблема: “Снід – наша агульная бяда”

Мэта: Сабраць матэрыял для выпуску альманаха па праблеме “СНід- наша агульная бяда”

Задачы:

1. Выпрацоўваць уменне ўжываць складаназалежныя сказы ў тэкстах розных стыляў
2. Удаस्कаналіць здольнасць прэзентаваць сябе
3. Папоўніць кругагляд па тэме “СНід”, слоўнікавы запас
4. Пашырыць культуру паводзін

Тып праекта:

Групавы

Кароткатэрміновы

Інфармацыйна-доследны

Міжпрадметны

Непасрэдны

Запланаваны вынік: выпуск альманаха

*Кожную хвіліну ў свеце 6 чалавек становяцца ВІЧ-станоўчымі.
Больш 42 мільёнаў людзей жывуць з гэтым дыягназам сёння.
Звыш 28 мільёнаў памерлі ад Сніду з пачатку эпідэміі ў 1980-х.
Сёння ў свеце вірусам Сніду заражоныя 33 мільёны чалавек.
Каля трэці гэтых людзей не маюць доступу да лячэння.
У 2009 годзе 2,6 мільёнаў чалавек у свеце заразіліся гэтай хваробай,
з іх каля 30 тыс. чалавек - у Еўрасаюзе.*

2011г.
Усяго 3188
чалавек

70
Віцебск

81
Мінск

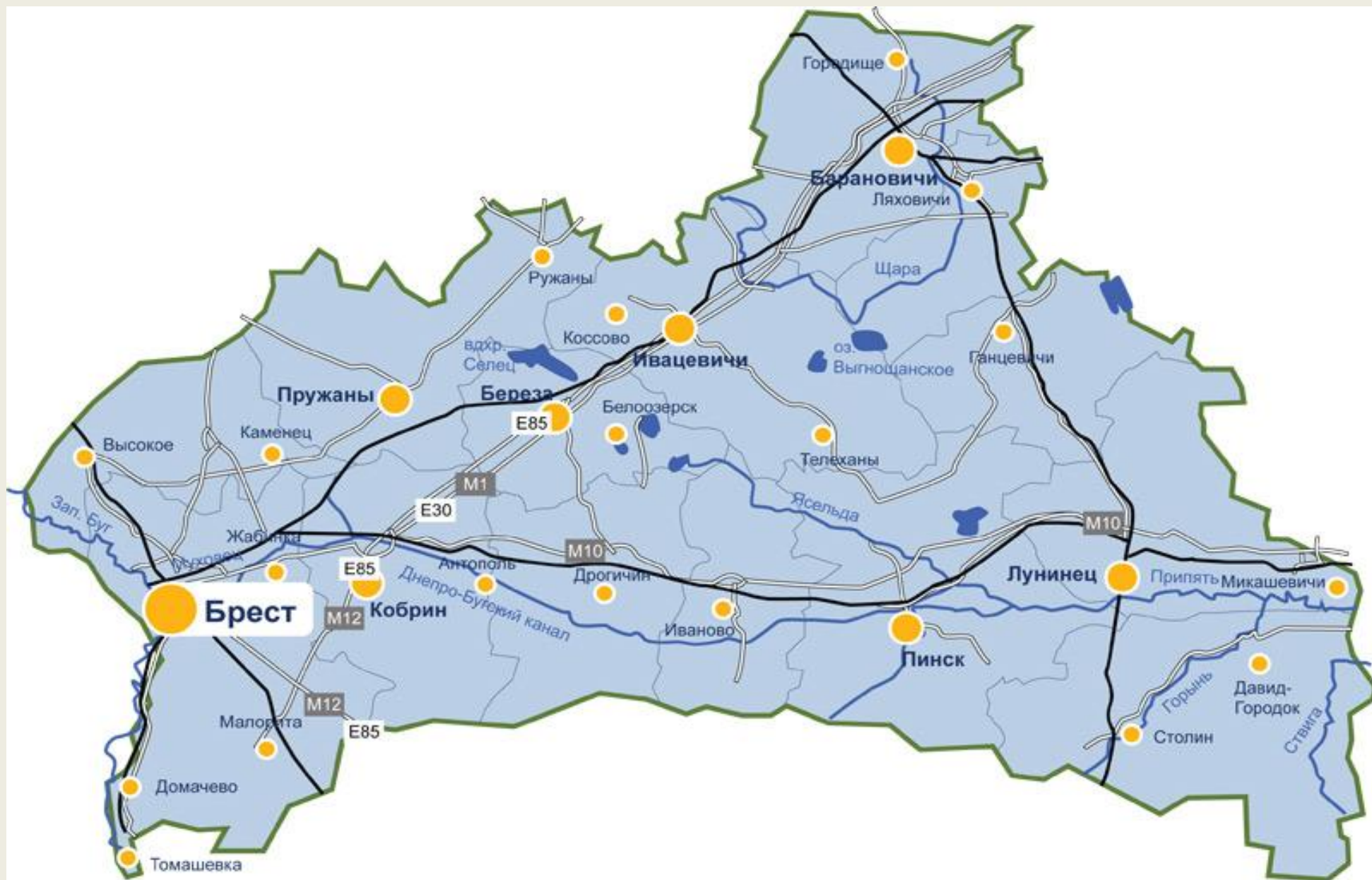
123
Віцебск

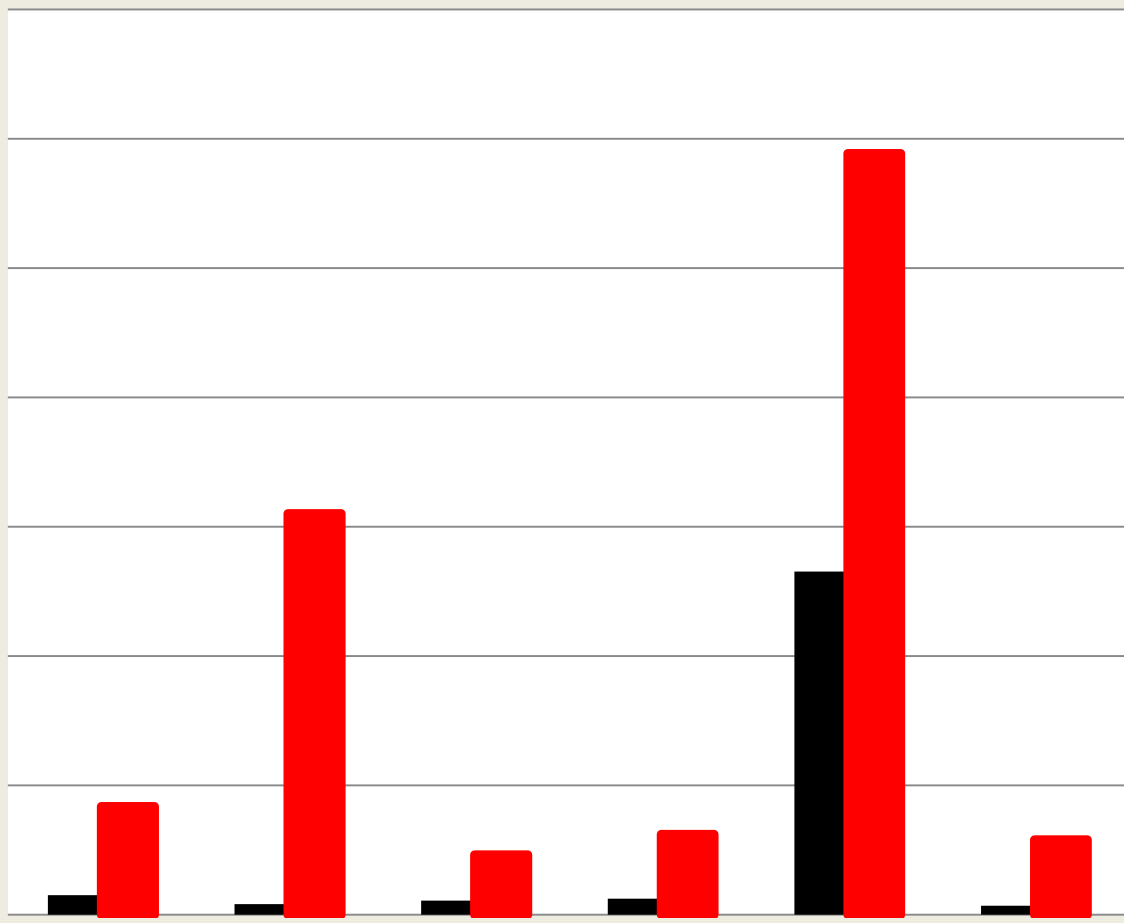
108
Гродна

152
Брэст

2654
Гомель

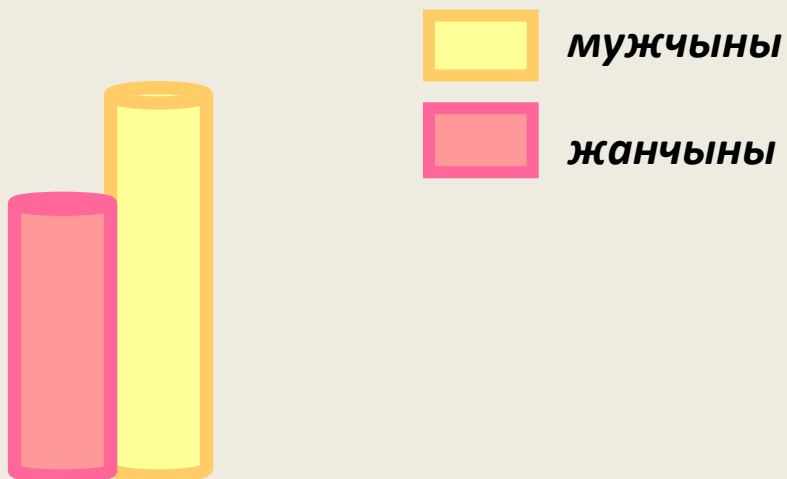

■ 2001 г.
■ 2010 г.

Жанчыны- 38%(4370)

Мужчыны – 62%(7106)

Пол

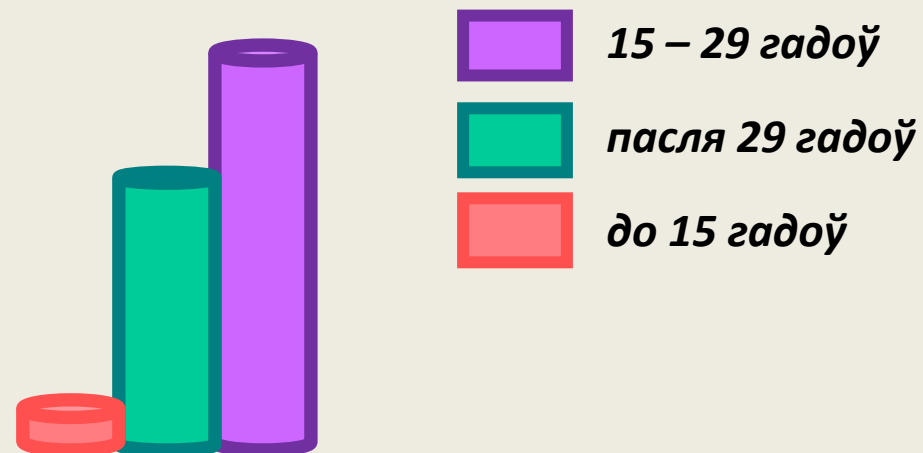

До **15** гадоў – 1.7%(186)

15-29 гадоў – 64.9%(7453)

пасля **29** гадоў – 33.4%(3873)

Узрост

“3 гісторыі СНІДу”

- XVII ст. – узнікненне СНІДу ў Афрыцы
- 1983 г. – першая выява віруса французамі
- 1984 – Роберт Гала пацвердзіў існаванне віруса
- 1985 г. – першы выпадак хваробы на СНІД у СССР
- 1986 г. – Міжнародным камітэтам па ахове здароўя уведзен тэрмін ВІЧ

Можна лячыць – нельга вылечыць!

Праца па прафілактыцы ВІЧ-інфекцыі праводзіцца на комплекснай аснове ў рамках выканання Дзяржаўнай праграмы прафілактыкі ВІЧ-інфекцыі на 2006-2010 гады і праграмы "Удасканаленне сістэмы прафілактыкі і абмежаванні распаўсюджвання ВІЧ/СНІД у Мінску на 2008-2012 гады".

Працягласць – тры тыдні

Пачатак – 1 снежня (сусветны дзень барацьбы са СНІДам)

**Жыві і дай
жыць іншым**

Гісторыя, захварэўшай на СНІД

Марына, восемнаццацігадовая дзяўчына, якая вучылася ва ўніверсітэце, нікога не хацела прымаць, бо рыхтавалася да экзаменаў. Але аднойчы раздаўся званок у дзверы. Гэта была яе сяброўка Каця, з якой яны не бачаліся амаль чатыры месяцы. Тут Марына зразумела, што з ёй штосьці здарылася. Від у Каці быў трывожны. Яна хацела сказаць нейкую важную рэч, але ніяк не магла адважыцца. І вось нарэшце ўсё стала зразумелым. У Каці быў СНІД.

- Божа мой, бедная Кацюша!
- Ты што не разумееш? У мяне СНІД і ў цябе можа таксама.

Але гэтага не магло здарыцца. СНІД бывае толькі ў наркаманаў. А Марына не такая і наркатыкі прымала ўсяго адзін раз. Гэта ёй Каця прапанавала. Тады Марына вырашыла здаць аналізы на СНІД. На жаль, яны былі станоўчымі. Дзяўчына згубіла надзею на лепшае. Увесь час яна хадзіла сумнай, усе ёй здавалася нецікавым. Аднойчы на перапынку хтосьці раскажаў смешную гісторыю і Марына не заўважыла, як засмяялася. Але ў той жа момант падумала, як можа смяцца паміраючы чалавек.

І толькі бацькі Марыны далі ёй надзею на лепшае. Матуля размаўляла з урачом і атрымалася, што яшчэ не ўсё згублена. Людзі хворыя СНІДам могуць пражыць 15-25 гадоў. А да таго часу могуць зрабіць нейкія лекі. Сваім сябрам Марына нічога не казалася. Як і раней яна хадзіла на лекцыі, а вечарах глядзела тэлевізар. З таго моманту прайшло два гады. Марына скончыла ўніверсітэт. Але ёй яшчэ хочацца павандраваць, узяць ад жыцця ўсё лепшае.

Гісторыя, захварэўшай на СНІД

Света была той самай дзяўчынай, дэвіз, якой “Усё АКей”. Яе ўсе любілі і шчыра захапляліся. І было чым! Разумная, прыгожая. Таму ніхто са знаёмых не здзівіўся, калі стала вядома, што Света пачала сустракацца з самым прыгожым хлопцам раёна. Ігар таксама быў юнак што трэба. Статус “прыгожай пары” за гэтымі дзвума замацаваўся адразу, і не то каб б ўсе зайдрысцілі іх шчасцю, але іх адносінамі адкрыта захапляліся.

Завеі не прадказвала нішто. Вось толькі восенню, пасля года “сумеснага жыцця”, лепшая сяброўка ўбачыла заплаканыя вочы Светы. Спачатку на ўсе пытанні яна не адказвала, а потым сказала, што ненавідзіць песню Земфіры “А у цябе СНІД”, таму што яе напісалі пра яе і Ігара.

У час летніх канікулаў Ігар з бацькамі ездзіў на Чорнае мора. Там ён пазнаёміўся з чароўнах Наташай. Не, гэта было не каханне, бо ў яго сэрцы была Света, але пабароць сябе ў лёгкім рамане ён не змог. Месяц на моры скончыўся, Ігар вярнуўся дадому, да Светы. І зусім было забыў аб карых вачах той дзяўчыны, каб не аналіз на ВІЧ-інфекцыю, якая была патэнцыяльнай. Самае крыўднае, што з ім захварэла і Света, якой і ў галаву не прыйшло, патрабаваць ад свайго каханага спраўку аб здароўі пасля падарожжа.

Зараз Свету турбуе адно пытанне: “Чаму? Чаму, такой дарагой цаной яна абавязана плаціць за каханне, за сваю веру у яго?”

"У цябе яшчэ ёсць будучыня"

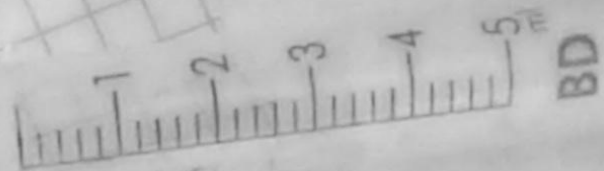
Траба

я бэй так не маю...

Нема твай віно у тым,
што я зрабіў памылку
амерыканцаў

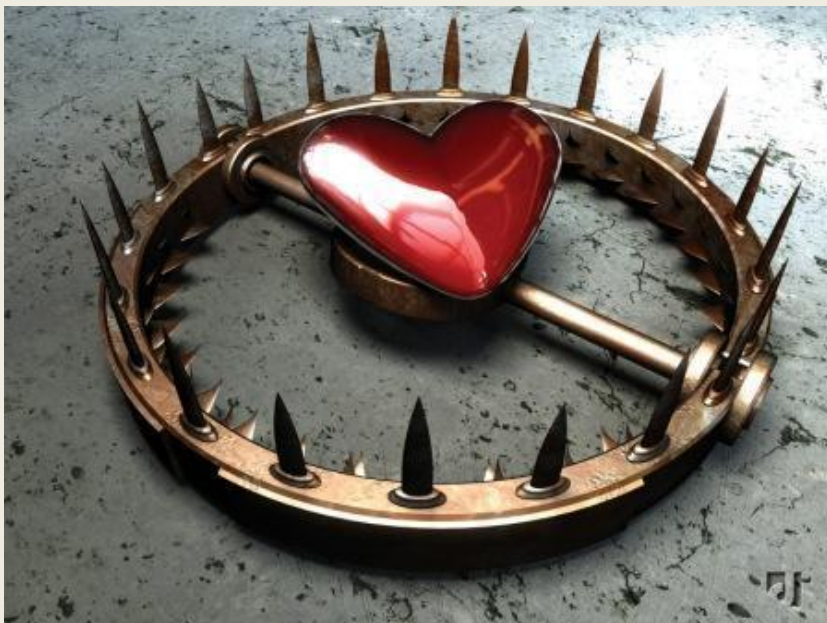
твай

нараўсёды...

У тваіх руках згарае маё сэрца....

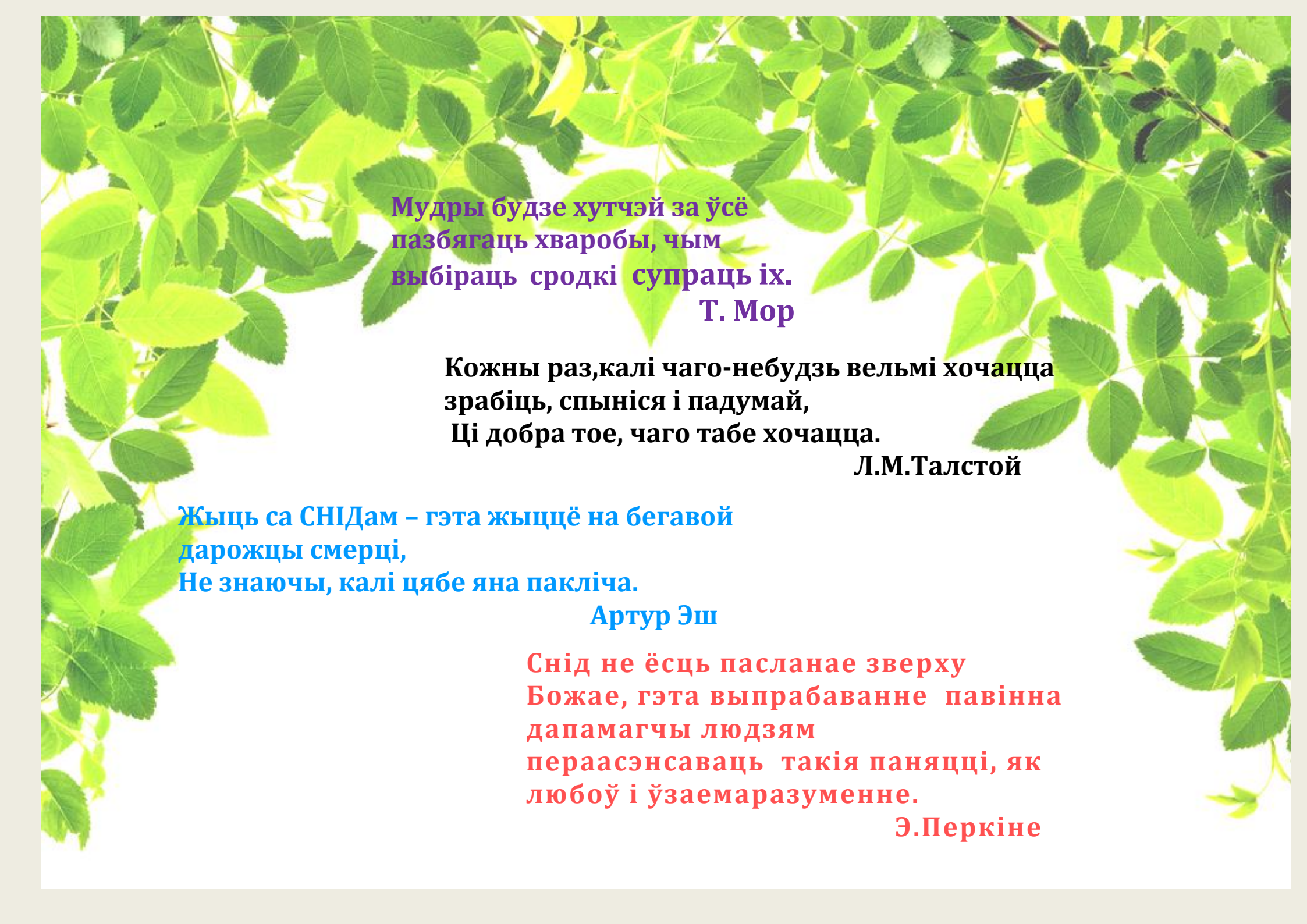

Ў тваіх руках згарае маё сэрца.
Чаму гарыць? Нікому нельга ведаць.
Яшчэ не згасла, свеціцца цяпельца.
Не патухай, гары, надзеі свет.

Ў тваіх руках жыве мая надзея.
Сляза адчаю коціцца з вачэй.
Жыццё і смерць блукаюць недзе побач
Не пакідай, пакінь святло начэй.

Ў тваіх вачах не бачу спачування,
Ратуй мяне, не бойся нечых слоў,
Бо ў іх дакор, ні слова шкадавання,
Не пакідай мяне – аснова ўсіх асноў.

Ў тваіх руках не б'ецца маё сэрца,
Ў маіх вачах надзеі згаснуў свет.
Не хочаш боль мой з сваім болем мераць,
Забудзь вясну і яблыневы свет.

**Мудры будзе хутчэй за ўсё
пазбягаць хваробы, чым
выбіраць сродкі супраць іх.
Т. Мор**

**Кожны раз, калі чаго-небудзь вельмі хочацца
зрабіць, спыніся і падумай,
Ці добра тое, чаго табе хочацца.
Л.М.Талстой**

**Жыць са СНІДам – гэта жыццё на бегавой
дарожцы смерці,
Не знаючы, калі цябе яна пакліча.**

Артур Эш

**Снід не ёсць пасланае зверху
Божае, гэта выпрабаванне павінна
дапамагчы людзям
пераасэнсаваць такія паняцці, як
любоў і ўзаемаразуменне.**

Э.Перкіне

Слоўнік тэрмінаў

- ❖ СНІД – тэрмінальная стадыя ВІЧ – інфекцыі, якая прыходзіць праз доўгі пярэйд ад моманту заражэння вірусам.
- ❖ ВІРУС – няклетачная форма жыцця, якая валодае генам, але пазбаўленая ўласнага сінтэзаванага апарату і здольная да ўзнаўлення ў клетках больш вышэйшых арганізаваных істот.
- ❖ ІМУННЫ ДЭФІЦЫТ – зніжанасць ці поўная адсутнасць здольнасці арганізма абараняць сябе ад уздзеяння мікраарганізма, пухліна клетак.
- ❖ ІМУНАТЭРАПІЯ – метады лячэння, заснаваны на ўздзеянні на сістэму імунітэта: аднаўленне, рэгуляванне ці падаўленне яе функцый.
- ❖ СІНДРОМ – сукупнасць сімптомаў з адзіным патогінезам; часам (як і ў выпадку з СНІДам) гэтым тэрмінам абазначаюць самастойныя стадыі хваробы.
- ❖ ІНКУБАЦЫЙНЫ ПЯРЫЯД – прамежак часу ад моманту заражальнасці да з’явы першых клінічных прымет захворвання.
- ❖ БАКТЭРЫЯ – патогенны мікраарганізм; здолена выклікаць інфекцыйныя захворванні.
- ❖ ЛІМФАЦЫТЫ – гэта клеткі крыві, у якіх пасяляецца вірус.

- ❖ ВІЧ (вірус імунадэфіцыту чалавека) – вірус, які выклікае СНІД.
- ❖ ГОМАСЕКСУАЛІЗМ – палавое скажэнне, з характэрнай сэксуальнай цягі да людзей свайго полу.
- ❖ ДЭФІЦЫТ – недахоп, нястача чаго-небудзь.
- ❖ ІМУНІТЭТ – стан прыроджанай неўспрымальнасці арганізма да ўзбуджальнікаў інфекцыі захворвання.
- ❖ ІНФЕКЦЫЯ – заражэнне або пранікненне хваробатворчых абуджальнікаў у арганізм і іх размнажэнне.
- ❖ ІН'ЕКЦЫЯ – ўвядзенне лекавых раствораў непасрэдна пад скуру.
- ❖ КАНТРАЦЭПТЫВЫ – супрацьзачаткавыя рэчывы.
- ❖ ПРАФІЛАКТЫКА – сукупнасць папярэдніх мерапрыемстваў, накіраваных на ўмацаванне і захаванне нармальнага стану.
- ❖ ПУХЛІНА – хворае ўтварэнне, паталагічны разрост тканіны арганізма.

Літаратура пра снід

Хепфер «Снід»

Рыцкік «Снід»

Н.Агнэска «Халера XX стагоддзя»

В.І.Пілюцік «Снід»

В.І.Пакроўскі «Снід»

Аргумент з газеты «Раёныя будні» - «**Універсальны доступ і правы чалавека**»

Часопіс «Адукацыя і выхаванне» - «**Здаровы лад жыцця**»

Ціхановіч «**Стань разумнейшым і навучы іншых**»

Гапееў «**Усё цудоўна, або ўрок бяспечнага кахання**»

Ахрымук «**Я выбіраю жыць**»

Глебко «**В одной упряжке**»

Глебко «**Спид и наркотики**»

Гушча «**Знать. Думать. Жить**»

Куслівая «**Опасные связи**»

Кучарова «**Как приговор диагноз был в наследство**»

Мархоцкі «**Профилактика Вич-инфекции**»

Уладзімір Чараднічэнка «**Игры в любовь**»

Сямяновіч «**Спид. Что это такое?**»

Чарэшка «**Спид**»

